

4110

۱۹۵۵

۱
۷۴
آریا

بسم الله الرحمن الرحيم

چهار حدیث

تولید

محمود محمدی

سرشناسه: محمدی، محمود، ۱۳۶۲.
عنوان و نام پدیدآور: چهل حدیث تولید / محمود محمدی: [برای] پژوهشکده علوم و معارف
قرآنی علامه طباطبائی رحمته الله علیه

مشخصات نشر: قم: آستانه مقدسه قم، انتشارات زائر، ۱۳۹۸.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۱۸۰-۵۱۵-۱

موضوع: تولید -- اربعینات -- احادیث -- Hadiths -- Production (Economic theory).
شناسه افزوده: پژوهشکده علوم و معارف قرآنی علامه طباطبائی رحمته الله علیه

رده بندی کنگره: BP۱۴۳/۹

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۲۱۸

شماره کتابشناسی ملی: ۵۷۵۱۹۳۶

پژوهشکده علوم و معارف قرآنی علامه طباطبائی رحمته الله علیه

چهل حدیث تولید

مؤلف: محمود محمدی

چاپ و نشر: انتشارات زائر

نوبت و سال چاپ: اول / تابستان ۱۳۹۸

صفحه آرایشی: وهب محبی

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۶۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۱۸۰-۵۱۵-۱

دفتر مرکزی: قم / میدان شهداء / انتشارات زائر

نمایشگاه دائمی کتاب: حرم مطهر حضرت فاطمه معصومه علیها السلام

صحن صاحب الزمان علیه السلام

فاکس: ۳۲۹۴۱۹۴۲

تلفن: ۳-۳۲۹۴۰۸۵۱

در تلگرام با ما به روز باشید: Telegram channel:

@entesharatzaiirqom

* حق چاپ محفوظ است *

فهرست

۵	 مقدمه
۱۱	 آবাদسازی زمین وظیفه انسان
۱۲	 ۱. کشاورزی، برترین کیمیا
۱۳	 ۲. برکت در ابزار تولید
۱۴	 ۳. کارگیری سرمایه، نشانه جوانمردی
۱۵	 ۴. رکو در سرمایه
۱۶	 ۵. فقر با سود آب و خاک
۱۷	 ۶. خرید گندم با خرید آرد!
۱۸	 ۷. ذخایر زمین منبع روزی
۱۹	 ۸. بهره‌برداری از زمین‌های باد
۲۰	 ۹. ثواب صدقه در آباد کردن زمین
۲۱	 ۱۰. اهتمام امیرالمؤمنین (علیه السلام) به تولید
۲۲	 ۱۱. استفاده از فرصت برای تولید
۲۳	 ۱۲. پاداش درختکار به تعداد میوه‌ها
۲۴	 ۱۳. پاداش ساختمان سازی و درختکاری
۲۵	 ۱۴. جلب روزی با خرید زمین زراعی
۲۶	 ۱۵. نکوهش فروش منابع کشاورزی
۲۷	 ۱۶. حمایت از کشاورزان در زمین دشمن
۲۸	 ۱۷. سودآوری کشاورزی و دامداری
۲۹	 ۱۸. زندگی از راه کشاورزی و دامداری
۳۰	 ۱۹. پرورش دام، عامل قداست و برکت

۲۰. برکت برای اهل خانه ۳۱
۲۱. محبوبیت پیشه‌ور متعهد نزد خدا ۳۲
۲۲. سه نیاز صنعت‌گران ۳۳
۲۳. توجه به کیفیت و استحکام محصول ۳۴
۲۴. دوزندگی و ریسندگی، شغل صالحان ۳۵
۲۵. تولید، منبع تأمین مالیات ۳۶
۲۶. تولید سلاح برای رضای خدا ۳۷
۲۷. اهتمام به کار و تولید ۳۸
۲۸. برتری تولید از خرید آن ۳۹
۲۹. وابستگی معیشت به تولید ۴۰
۳۰. تولید برای بهره‌مندی از نعمت ۴۲
۳۱. رشد انسان در گرو تولید ۴۴
۳۲. تولید و بهره‌برداری از معادن ۴۶
۳۳. تولید و بی‌نیازی از بیت‌المال ۴۸
۳۴. ارزش تجار و تولیدکنندگان ۵۰
۳۵. آسیب‌رسانی به مزارع و درختان ۵۲
۳۶. نگهداری دام عامل زدودن فقر ۵۴
۳۷. حمایت از تولیدگران ۵۶
۳۸. عاقبت خیانت و کم‌کاری ۵۸
۳۹. تولید و آبرسانی ۶۰
۴۰. مصرف تولد داخلی ۶۲
- منابع ۶۳

مقدمه

بر اساس آموزه‌های اسلامی، اگرچه تمام مواهب آسمان و زمین برای انسان و در تسخیر او هستند: ﴿وَسَخَّرَ لَكُم مَّا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا﴾^۱ اما آدمی برای بهره‌مندی از این سرزمین‌ها و مواهب الهی باید سعی و تلاش کند.^۲ خداوند، استخراج ذخایر طبیعت و بهره‌برداری از آن را به عهده‌ی انسان گذاشته است: ﴿هُوَ أَنشَأَكُم مِّنَ الْأَرْضِ وَاسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا﴾^۳ از این رو انسان باید با ایجاد تغییرات سالم و سودمند در دارایی‌های طبیعت، نیازهای متنوع خود را تهیه و تولید کند.

۱. [خداوند] تمام چیزهایی را که در آسمان‌ها و زمین است در تسخیر شما قرار داد. (جاثیه، آیه ۱۳).

۲. «وَأَنْ لَّيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى»، انسان چیزی ندارد مگر آنکه برای بدست آوردنش تلاش کند. (نجم، آیه ۳۹).

۳. او شما را از زمین آفرید و آبادی آن را به شما واگذار کرد. (هود، آیه ۶۱).

تکامل انسان در گرو تولید

اگر چه خدای انسان آفرین می توانست نیازهای انسان را مطابق با میل و خواسته او، به صورت آماده و بی نیاز از فعالیت و تکاپو، در دسترس او قرار دهد، اما باید انسان در بستری تأمین نیازهای خود با مشکلات و موانع دست و پنجه نرم کند و با آزمایش ها و تمرین های الهی آبدیده شود. بلکه از برخی روایات به دست می آید، وجود سفره آماده برای انسان، باعث می شود میزان رضایت مندی و لذت انسان از زندگی کاهش پیدا کند، کار و تلاش و ایجاد تغییر در ذخایر طبیعت به منظور تهیه و تولید نیازها باعث رشد و بالندگی مادی و معنوی انسان و مانع خمودگی و دلزدگی می شود، اساساً در حیات دنیوی، لذت و شیرینی رفاه و آسودگی، وقتی احساس می شود که به دنبال سستی و کار و تلاش فراهم شود.

تولید برای استقلال مالی

استقلال، یکی از نیازهای انسان و اساس تأمین بسیاری از نیازهای مادی و روانی است، زیرا استقلال مالی از دیگران، عزت و آبرو و اعتماد به نفس و استقلال شخصیتی و روانی را در پی خواهد داشت.

بهترین راه کار، برای استقلال مالی چه در حوزه‌ی فردی و خانوادگی و چه در نگاه کلان و استقلال اقتصادی از دشمنان و بیگانگان، تکیه بر تولید و پرهیز از مصرف محصولات و کالاهای آماده و دوری از فرهنگ مصرفی بیگانگان است و این موضوع در آموزه‌های دینی هم مورد تأکید قرار گرفته است.

نقش حکومت در قبال تولیدگران

از آموزه‌های دینی به دست می‌آید که تولیدکنندگان و صاحبان صنایع و کسانی که به هر شکل سهمی در زنجیره

تولید دارند، اگر در کار خود انگیزه الهی داشته باشند از جایگاه ویژه‌ای در نزد خداوند برخوردارند، حاکمیت هم باید با ایجاد بسترهای مناسب و رفع موانع تولید، از این نیروها محافظت کند تا زنجیره تولید به خوبی کار خود را انجام دهد و جامعه اسلامی در تأمین نیازهای خود معطل نماند.

جلوگیری از رکود

در روایات، بهره‌برداری از سرمایه را نشانه جوانمردی و آقایی فرد دانسته‌اند و افرادی که دارای سرمایه‌ای هستند که با آن می‌توانند اقدام به تولید کرده و نیاز مالی خود را برطرف نمایند و با این وجود، دچار فقر و تهیدستی می‌شوند، نکوهش شده‌اند.

اهتمام اهل بیت علیهم‌السلام به تولید

ائمه اطهار علیهم‌السلام نه تنها در مقام تبیین و تعلیم، تولید و ابعاد مختلف آن را مورد توجه قرار داده‌اند، بلکه در سیره

رفتاری و عملی خود نیز همواره به فعالیت‌های تولیدی حتی در امور جزئی و شخصی اهتمام داشتند.

تشویق افراد به احیا و عمران

احیا و آبادسازی زمین‌های بلااستفاده در جهت تهیه و تولید محصولات کشاورزی و بیان ارزش مادی و معنوی این عمل، از جمله موضوعاتی است که در روایات به آن توجه شده است.

تشویق به کشاورزی و دامداری

ائمۀ اطهار علیهم‌السلام با عبارات گوناگون و نیز در عمل و رفتار، تأکید و توجه فراوانی به کشاورزی و دامداری داشته‌اند، چراکه این دو، منبع مهم و زیربنایی برای همهٔ تولید نیازهای جامعه اسلامی است و اسلام با ترغیب و تشویق افراد به سرمایه‌گذاری در زراعت و دامداری، در صدد تقویت و توسعه او استقلال مسلمین است.

وظیفه تولیدکنندگان

تعهد و تخصص در کار و توجه به کیفیت و مرغوبیت کالا از جمله نکاتی است که باید در عرصه تولید مورد توجه قرار بگیرد و در روایات به آن توصیه و تأکید شده است.

رهبر معظم انقلاب در تعیین اسامی سال‌های اخیر، همواره بر اهمیت موضوع اقتصاد، به‌ویژه اقتصاد مقاومتی و درون‌زا، تأکید نموده و تکیه بر توان و تولید داخلی را مهم‌ترین و بلکه تنها ترین راه برون رفت از خلأها و مشکلات اقتصادی جامعه اسلامی عنوان کرده‌اند و در این راستا، امسال هم سال «رونق تولید» نام گرفته است، امید است، بیانات آسمانی ائمه اطهار (علیهم‌السلام) که در چهل حدیث پیش‌رو گرد آمده، پشتوانه و نقشه راهی باشد برای کسانی که به اشکال گوناگون در راه رشد و اعتلای اقتصادی ایران اسلامی قدم برمی‌دارند.